

DIREKTIVE

DIREKTIVA VIJEĆA (EU) 2018/131

od 23. siječnja 2018.

o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o izmjeni Direktive 2009/13/EZ u skladu s izmjenama iz 2014. Konvencije o radu pomoraca iz 2006. koje je Međunarodna konferencija rada odobrila 11. lipnja 2014.

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 155. stavak 2. u vezi s člankom 153. stavkom 1. točkama (a), (b) i (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 155. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) socijalni partneri mogu zajednički zahtijevati da se sporazumi koje sklope na razini Unije provedu odlukom Vijeća na prijedlog Komisije.
- (2) Direktivom Vijeća 2009/13/EZ ⁽¹⁾ proveden je sporazum koji su 19. svibnja 2008. sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) kako bi uvrstili obvezne odredbe Konvencije o radu pomoraca iz 2006. („MLC“) Međunarodne organizacije rada (ILO) u pravo Unije s ciljem ažuriranja važećeg zakonodavstva Unije sa standardima MLC-a koji su bili povoljniji za pomorce. Njome su se nastojali poboljšati uvjeti rada pomoraca, posebno u pogledu ugovorâ o radu, radnog vremena, repatrijacije, napredovanja u zvanju i stručnog usavršavanja, smještaja i prostora za odmor, hrane i načina posluživanja, zaštite zdravlja i sigurnosti, medicinske skrbi i žalbenih postupaka.
- (3) Nakon sastanka s međunarodnim stručnjacima ILO je pokrenuo postupak izmjene MLC-a radi rješavanja pitanja povezanih, s jedne strane, s napuštanjem pomoraca i financijskim jamstvom te, s druge strane, s odštetnim zahtjevima u slučaju smrti ili dugotrajnog invaliditeta pomoraca. Posebni tripartitni odbor osnovan na temelju MLC-a donio je dvije izmjene povezane s tim pitanjima na sastanku održanom od 7. do 11. travnja 2014. Dijelovi pravila obuhvaćenih izmjenama u nadležnosti su Unije i odnose se na pitanja o kojima je Unija donijela pravila, posebno u području socijalne politike i prometa. Vijeće je stoga 26. svibnja 2014. donijelo Odluku 2014/346/EU ⁽²⁾ kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 103. zasjedanju Međunarodne konferencije rada (ILC). Stajalište Unije bilo je da se podupire odobrenje izmjena Kodeksa MLC-a („izmjene MLC-a iz 2014.“).
- (4) ILC je odobrio izmjene MLC-a iz 2014. na svojem 103. zasjedanju u Ženevi 11. lipnja 2014. i one su stupile na snagu 18. siječnja 2017. One se odnose na učinkovit sustav financijskog jamstva za zaštitu prava pomoraca u slučaju napuštanja i za osiguranje naknade za ugovorne zahtjeve u slučaju smrti ili dugotrajnog invaliditeta pomoraca zbog ozljede na radu, bolesti ili opasnosti. Njima se poboljšava i unaprjeđuje postojeći sustav zaštite pomoraca, uključujući obvezu da se na brodovima nalazi dokaz u obliku dokumenta o sustavu financijskog

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., i izmjeni Direktive 1999/63/EZ (SL L 124, 20.5.2009., str. 30.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/346/EU od 26. svibnja 2014. o stajalištu koje je potrebno donijeti u ime Europske unije na 103. zasjedanju Međunarodne konferencije rada o izmjenama Kodeksa Konvencije o radu pomoraca (SL L 172, 12.6.2014., str. 28.).

jamstva i da se sustav proširi na dvije nove situacije napuštanja. Te se situacije odnose na slučajeve u kojima su pomorci ostavljeni bez potrebnog uzdržavanja i potpore ili u kojima brodovlasnik jednostrano prekine svoje veze s pomorcem, uključujući neisplatu ugovorne plaće tijekom razdoblja od najmanje dva mjeseca.

- (5) Socijalni partneri u području pomorskog prometa – ECSA i ETF – sklopili su 5. prosinca 2016. sporazum („sporazum socijalnih partnera“) o izmjeni Direktive 2009/13/EZ u skladu s izmjenama MLC-a iz 2014. Od Komisije su 12. prosinca 2016. zatražili da predstavi prijedlog direktive Vijeća u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a radi provedbe tog sporazuma.
- (6) U sporazumu socijalnih partnera ponavlja se sadržaj obveznih odredaba izmjena MLC-a iz 2014. Prva izmjena, ona o sustavu financijskog jamstva u slučaju napuštanja pomorca, odnosi se i na zdravlje i sigurnost i na uvjete rada te je stoga obuhvaćena člankom 153. stavkom 1. točkama (a) i (b) UFEU-a. Druga izmjena, ona o zahtjevima da se sustavom financijskog jamstva osigura naknada u slučaju smrti ili dugotrajnog invaliditeta pomoraca zbog ozljede na radu bolesti ili opasnosti, obuhvaćena je člankom 153. stavkom 1. točkom (c) UFEU-a o socijalnoj sigurnosti i socijalnoj zaštiti radnika. Sporazum socijalnih partnera stoga se odnosi na pitanja obuhvaćena člankom 153. UFEU-a i može se provesti odlukom Vijeća na prijedlog Komisije, u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a. Za potrebe članka 288. UFEU-a direktiva je primjereni instrument za provedbu sporazuma socijalnih partnera.
- (7) U skladu s komunikacijom Komisije od 20. svibnja 1998. o prilagodbi i promicanju socijalnog dijaloga na razini Zajednice, Komisija je procijenila reprezentativni status stranaka potpisnica i zakonitost svake odredbe sporazuma socijalnih partnera.
- (8) Sporazumom socijalnih partnera mijenja se sporazum sklopljen 19. svibnja 2008. između ECSA-e i ETF-a o MLC-u, priložen Direktivi 2009/13/EZ i u tu se direktivu uključuju izmjene MLC-a iz 2014. s ciljem poboljšanja uvjeta rada, zdravlja i sigurnosti te socijalne zaštite pomoraca na brodovima koji viju zastavu države članice.
- (9) U okviru izmjena Direktive 2009/13/EZ sporazumom socijalnih partnera obvezne odredbe izmjena MLC-a iz 2014., koje su već obuhvaćene nadzornim sustavom MLC-a, uključit će se u područje primjene Direktive 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i sustava nadzora i praćenja prava Unije, uključujući nadležnost Suda Europske unije. Time bi se trebala postići veća usklađenost država članica i brodovlasnika.
- (10) Ne dovodeći u pitanje odredbe sporazuma socijalnih partnera o praćenju i preispitivanju koje provode socijalni partneri na razini Unije, Komisija će pratiti provedbu ove Direktive i sporazuma socijalnih partnera.
- (11) Države članice provedbu ove Direktive mogu povjeriti socijalnim partnerima ako oni to zajednički zatraže i uz uvjet da države članice poduzmu sve potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom trenutku mogu jamčiti rezultate koji se zahtijevaju ovom Direktivom.
- (12) U skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a Komisija je izvjestila Europski parlament slanjem teksta svojeg prijedloga ove Direktive.
- (13) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, a posebno u njezinu članku 31.
- (14) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest poboljšanje uvjeta rada, zdravlja i sigurnosti te socijalne zaštite radnika u sektoru pomorskog prometa, koji je prekogranični sektor koji djeluje pod zastavama različitih država članica, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o nekim nadležnostima države zastave za usklađivanje s Konvencijom o radu pomoraca i njezinu provedbu, 2006. (SL L 329, 10.12.2013., str. 1.).

(15) Direktivu 2009/13/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Ovom se Direktivom provodi sporazum koji su 5. prosinca 2016. sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o izmjeni Direktive 2009/13/EZ u skladu s izmjenama MLC-a iz 2014.

Članak 2.

U skladu sa sporazumom socijalnih partnera, Sporazum koji su sklopili ECSA i ETF o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., koji se nalazi u Prilogu Direktivi 2009/13/EZ, mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.

Članak 3.

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 16. veljače 2020. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

3. Države članice provedbu ove Direktive mogu povjeriti socijalnim partnerima, ako oni to zajednički zatraže i uz uvjet da države članice poduzmu sve potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom trenutku mogu jamčiti rezultate koji se zahtijevaju ovom Direktivom.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. siječnja 2018.

Za Vijeće
Predsjednik
V. GORANOV

PRILOG

U Prilogu Direktivi 2009/13/EZ, Sporazum koji su sklopili ECSA i ETF o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006. mijenja se kako slijedi:

1. u naslovu „Standard A2.5. – Repatrijacija”, „A2.5.” zamjenjuje se s „A.2.5.1.”;
2. umeće se sljedeći standard:

„Standard A.2.5.2. – Financijsko jamstvo

1. U provedbi Pravila 2.5. stavka 2. ovim se Standardom utvrđuju zahtjevi za osiguranje pružanja brzog i učinkovitog sustava financijskog jamstva za pomoć pomorcima u slučaju njihova napuštanja.
2. Za potrebe ovog Standarda smatra se da je pomorac napušten ako, kršeći zahtjeve ovog Sporazuma ili uvjete ugovora o radu pomoraca, brodovlasnik:
  - (a) ne pokrije troškove repatrijacije pomorca; ili
  - (b) ostavi pomorca bez potrebnog uzdržavanja i potpore; ili
  - (c) na drugi način jednostrano prekine svoje veze s pomorcem, uključujući neisplatu ugovorne plaće tijekom razdoblja od najmanje dva mjeseca.
3. Svaka država članica osigurava uspostavu sustava financijskog jamstva koji ispunjava zahtjeve ovog Standarda za brodove koji viju njezinu zastavu. Sustav financijskog jamstva može biti u obliku sustava socijalne sigurnosti ili osiguranja ili nacionalnog fonda, ili drugih sličnih aranžmana. Njegov oblik određuje država članica nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca.
4. Sustavom financijskog jamstva osigurava se izravan pristup, dostatno pokriće i hitna financijska pomoć, u skladu s ovim Standardom, svakom napuštenom pomorcima na brodu koji vije zastavu države članice.
5. Za potrebe stavka 2. točke (b) ovog Standarda, potrebno uzdržavanje i potpora pomoraca uključuju: odgovarajuću hranu, smještaj, zalihe pitke vode, gorivo potrebno za preživljavanje na brodu i potrebnu zdravstvenu skrb.
6. Svaka država članica zahtijeva da se na brodovima koji viju njezinu zastavu i na kojima se, u skladu s nacionalnim propisima ili na zahtjev brodovlasnika, mora nalaziti svjedodžba o radu pomoraca, nalazi i potvrda ili drugi dokaz u obliku dokumenta o financijskom jamstvu koje je izdao izdavatelj financijskog jamstva. Primjerak mora biti izložen na vidljivom mjestu na brodu kako bi bio dostupan pomorcima. Ako više izdavatelja financijskih jamstava pruža pokriće, dokument svakog izdavatelja mora se nalaziti na brodu.
7. Potvrda ili drugi dokaz u obliku dokumenta o financijskom jamstvu na engleskom su jeziku ili su popraćeni prijevodom na engleski jezik te sadržavaju sljedeće informacije:
  - (a) ime broda;
  - (b) luku upisa broda;
  - (c) pozivni znak broda;
  - (d) IMO broj broda;
  - (e) naziv i adresu izdavatelja ili izdavateljâ financijskog jamstva;
  - (f) podatke za kontakt osoba ili subjekta nadležnih za postupanje sa zahtjevima pomoraca za pomoć;
  - (g) ime brodovlasnika;
  - (h) razdoblje valjanosti financijskog jamstva; i
  - (i) potvrdu izdavatelja financijskog jamstva da financijsko jamstvo ispunjava zahtjeve Standarda A.2.5.2.
8. Pomoć koja se osigurava sustavom financijskog jamstva odobrava se odmah na zahtjev pomorca ili njegova imenovanog predstavnika popraćen potrebnim objašnjenjem prava na pomoć u skladu sa stavkom 2. ovog Standarda.

9. Uzimajući u obzir Pravilo 2.5., pomoć koja se osigurava sustavom financijskog jamstva mora biti dostatna za pokrivanje sljedećeg:
    - (a) neisplaćenih plaća i ostalih prava koje brodovlasnik treba isplatiti pomorcu u skladu s ugovorom o radu, mjerodavnim kolektivnim ugovorom ili nacionalnim pravom države zastave, ograničeno na četiri mjeseca svih neisplaćenih plaća i četiri mjeseca svih neostvarenih prava;
    - (b) svih razumnih troškova pomorca, uključujući troškove repatrijacije iz stavka 10. ovog Standarda; i
    - (c) temeljnih potreba pomorca koje uključuju stavke poput: odgovarajuće hrane, odjeće ako je potrebno, smještaja, zaliha pitke vode, goriva potrebnog za preživljavanje na brodu, potrebne zdravstvene skrbi i svih ostalih razumnih troškova ili naknada od djela ili propusta koji čine napuštanje do pomorčeva povratka kući.
  10. Troškovi repatrijacije obuhvaćaju putovanje odgovarajućim i brzim sredstvima, u pravilu zrakoplovom, i uključuju potporu za hranu i smještaj pomorca od trenutka napuštanja broda do povratka pomorca kući, potrebnu zdravstvenu skrb, prolaz i prijevoz osobnih stvari i sve druge razumne troškove ili naknade koje proizlaze iz napuštanja.
  11. Financijsko jamstvo ne prestaje važiti prije kraja razdoblja njegove valjanosti osim ako izdavatelj financijskog jamstva nadležnom tijelu države zastave dostavi prethodnu obavijest najmanje 30 dana prije.
  12. Ako je osiguravatelj ili izdavatelj financijskog jamstva izvršio isplatu nekom pomorcu u skladu s ovim Standardom, on subrogacijom, asignacijom ili na drugi način, do isplaćenog iznosa i u skladu s mjerodavnim pravom, stječe prava koja bi taj pomorac uživao.
  13. Nijednom se odredbom ovog Standarda ne dovodi u pitanje regresno pravo osiguravatelja ili izdavatelja financijskog jamstva protiv trećih osoba.
  14. Odredbe ovog Standarda nemaju za cilj isključivanje ili dovođenje u pitanje drugih prava, zahtjeva ili pravnih sredstava koji također mogu biti na raspolaganju napuštenim pomorcima radi naknade. Nacionalnim zakonima i drugim propisima može se predvidjeti da se svi iznosi plativi prema ovom Standardu mogu prebiti s iznosima primljenima iz drugih izvora koji proizlaze iz svih prava, zahtjeva ili pravnih sredstava koji mogu biti predmet naknade prema ovom Standardu.”;
3. „Standard A4.2. – Odgovornost brodovlasnika” mijenja se kako slijedi:
- (a) u naslovu se „A4.2.” zamjenjuje s „A.4.2.1.”;
  - (b) dodaju se sljedeći stavci:
    - „8. Nacionalnim zakonima i drugim propisima osigurava se da sustav financijskog jamstva za osiguranje naknade kako je predviđeno stavkom 1. točkom (b) ovog Standarda za ugovorne zahtjeve, kako su definirani u Standardu A.4.2.2., ispunjava sljedeće minimalne zahtjeve:
      - (a) ugovorna naknada, ako je predviđena ugovorom o radu pomorca i ne dovodeći u pitanje točku (c) ovog stavka, isplaćuje se u cijelosti i bez odgode;
      - (b) nema pritiska da se prihvati isplata manja od ugovornog iznosa;
      - (c) ako je zbog prirode dugotrajnog invaliditeta pomorca otežana procjena cjelokupne naknade na koju pomorac može imati pravo, pomorcu se vrši privremena isplata ili isplate kako bi se izbjegle nepotrebne poteškoće;
      - (d) u skladu s Pravilom 4.2. stavkom 2., isplatama pomorcu ne dovode se u pitanje druga zakonska prava, no brodovlasnik te isplate može prebiti sa svim naknadama štete koje proizlaze iz bilo kojeg drugog zahtjeva koji je pomorac podnio protiv brodovlasnika i koji proizlazi iz istog incidenta; i
      - (e) zahtjev za ugovornu naknadu mogu podnijeti izravno dotični pomorac, zakoniti nasljednik, predstavnik pomorca ili imenovani korisnik.

9. Nacionalnim zakonima i drugim propisima osigurava se da pomorci prime prethodnu obavijest o poništenju ili prekidu financijskog jamstva brodovlasnika.
10. Nacionalnim zakonima i drugim propisima osigurava se da izdavatelj financijskog jamstva obavijesti nadležno tijelo države zastave o poništenju ili prekidu financijskog jamstva brodovlasnika.
11. Svaka država članica zahtijeva da se na brodovima koji viju njezinu zastavu nalazi potvrda ili drugi dokaz u obliku dokumenta o financijskom jamstvu koje je izdao izdavatelj financijskog jamstva. Primjerak mora biti izložen na vidljivom mjestu na brodu kako bi bio dostupan pomorcima. Ako više izdavatelja financijskih jamstava pruža pokriće, dokument svakog izdavatelja mora se nalaziti na brodu.
12. Financijsko jamstvo ne prestaje važiti prije kraja razdoblja njegove valjanosti osim ako izdavatelj financijskog jamstva nadležnom tijelu države zastave dostavi prethodnu obavijest najmanje 30 dana prije.
13. Financijskim jamstvom osigurava se isplata svih ugovornih zahtjeva obuhvaćenih tim jamstvom koji nastanu tijekom razdoblja valjanosti tog dokumenta.
14. Potvrda ili drugi dokaz u obliku dokumenta o financijskom jamstvu na engleskom su jeziku ili su popraćeni prijevodom na engleski jezik te sadržavaju sljedeće informacije:
  - (a) ime broda;
  - (b) luku upisa broda;
  - (c) pozivni znak broda;
  - (d) IMO broj broda;
  - (e) naziv i adresu izdavatelja ili izdavateljâ financijskog jamstva;
  - (f) podatke za kontakt osoba ili subjekta nadležnih za postupanje s ugovornim zahtjevima pomoraca;
  - (g) ime brodovlasnika;
  - (h) razdoblje valjanosti financijskog jamstva; i
  - (i) potvrdu izdavatelja financijskog jamstva da financijsko jamstvo ispunjava zahtjeve Standarda A.4.2.1.”;

4. umeće se sljedeći standard:

„Standard A.4.2.2. – Postupanje s ugovornim zahtjevima

1. Za potrebe Standarda A.4.2.1. stavka 8. i ovog Standarda, izraz ‚ugovorni zahtjev‘ znači svaki zahtjev koji se odnosi na smrt ili dugotrajnu invalidnost pomoraca uslijed ozljede na radu, bolesti ili opasnosti kako je određeno u nacionalnom pravu, ugovoru o radu pomoraca ili kolektivnom ugovoru.
  2. Sustav financijskog jamstva, kako je predviđen u Standardu A.4.2.1. stavku 1. točki (b), može biti u obliku sustava socijalne sigurnosti ili osiguranja ili fonda ili drugih sličnih aranžmana. Njegov oblik određuje država članica nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca.
  3. Nacionalnim zakonima i drugim propisima osigurava se uspostava učinkovitih mehanizama za zaprimanje, razmatranje i nepristrano rješavanje ugovornih zahtjeva u vezi s naknadom iz Standarda A.4.2.1. stavka 8. u brzim i pravednim postupcima.”.
-